

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/100/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201635
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5822201635.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov, matka: B. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX C., zastúpená MĚSZÁROŠ BARIAKOVÁ advokátska kancelária s. r. o. so sídlom P. O. Hviezdoslava 344/23, 960 01 Zvolen, IČO: 52 488 047 a otec: D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX/XX, XXX XX F., zastúpený JUDr. Pavlom Novotným, advokátom so sídlom A. Sládkoviča 1801/4, 026 01 Dolný Kubín, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 4P/73/2022 - 465 zo dňa 09.01.2024 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 4P/73/2022 - 521 zo dňa 16.02.2024, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výrokoch I., II., III., IV. p o t v r d z u j e .

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výrokoch o priznaní nároku Slovenskej republiky na náhradu trov štátu v rozsahu 100 % a povinnosti matky maloletej nahradiť štátu trovy konania vo výške 855,02 eur na účet Okresného súdu Námestovo v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku z r u š u j e a v tejto časti vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 4P/73/2022 - 465 zo dňa 09.01.2024 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 4P/73/2022 - 521 zo dňa 16.02.2024 Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“) vo výroku I. zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti otca s právom oboch rodičov zastupovať maloletú a spravovať jej majetok. Vo výroku II. rozhodol, že matka maloletej A. je povinná platiť na výživu maloletej mesačne sumou vo výške 150 eur, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletej, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Vo výroku III. súd návrh matky zamietol. Vo výroku IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V rámci dopĺňacieho rozsudku vo výroku I. rozhodol, že dopĺňa rozsudok č. k. 4P/73/2022-465 zo dňa 09.01.2024 o nasledujúce výroky: Slovenská republika má nárok na náhradu trov štátu v rozsahu 100 %. Súd ukladá matke maloletej povinnosť nahradiť štátu trovy konania vo výške 855,02 eur na účet Okresného súdu Námestovo v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutia súdu prvej inštancie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), čl. 4 veta prvá a druhá zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len

„CMP“), čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa č. 104/1991 Zb., ako aj čl. 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. Dopĺňací rozsudok odôvodnil s poukazom na ust. § 120 ods. 1 CMP, § 225 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

V odôvodnení súd prvej inštancie poukázal na to, že otec sa návrhom podaným súdu 22.08.2022 domáhal, aby súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti s právom oboch rodičov zastupovať a spravovať jej majetok a uložil matke maloletej povinnosť platiť na výživu maloletej mesačne sumou vo výške 150 eur. Rovnako aj matka podala dňa 20.09.2022 vyjadrenie k návrhu otca a svoj návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej, kde naopak žiadala, aby súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti, uložil otcovi povinnosť platiť na výživu maloletej sumu vo výške 350 eur mesačne a upravil styk otca s maloletou každý páry týždeň v mesiaci v čase od piatku od 17,00 hod. do nedele do 17,00 hod. Zároveň otec maloletej podal 30.09.2022 návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zveriť maloletú do svojej starostlivosti, uložiť matke povinnosť platiť na výživu maloletej sumou 150 eur a upraviť styk matky s maloletou každý páry víkend v mesiaci v čase od piatku od 17,00 hod. do nedele do 17,00 hod. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý. O odvolaní otca rozhodoval Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 9CoP/53/2022-118 zo dňa 30.11.2022 s tým, že dočasne zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti matky a zastupovať a spravovať jej majetok budú obidvaja rodičia. Otec maloletej je oprávnený stykať sa s maloletou každý páry týždeň v piatok od 17,00 hod. do nedele 17,00 hod. s tým, že si otec maloletú pred uskutočnením styku prevezme a po ukončení styku matke vráti v mieste obvyklého pobytu maloletej s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a maloletú otcovi v určenom čase v mieste obvyklého pobytu maloletej odovzdať a otec je povinný prispievať na výživu maloletej 150 eur mesačne do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od vykonateľnosti uznesenia s tým, že neodkladné opatrenie sa nariaďuje až do právoplatnosti rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností k maloletej A..

V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že mal za preukázané vykonaným dokazovaním, že rodičia maloletej od 05.08.2022 spolu nežijú. Matka opustila spoločnú domácnosť a otcovi neoznámila, kde sa s maloletou nachádza. Tento až zo súdneho spisu zistil, kde maloletá navštevuje školu, tam sa s ňou stretával, a to až do doby, kým nebol v konaní vypracovaný znalecký posudok. I na maloletej začal badať zmeny spočívajúce v jej odmietavom postoji k stretnutiam s ním. Maloletá rozprávala o veciach zo súdnych pojednávaní a otec vtedy po dohovore s psychológom ukončil tieto stretnutia, nakoľko sa mu nezdalo správne a vhodné, aby maloletá bola zaťažovaná do vecí týkajúcich sa súdneho konania. Otec maloletej uviedol, že aj keď sa s maloletou pokúsil o stretnutie v dňoch určených súdom na základe neodkladného opatrenia, maloletá toto odmietala, pričom podľa neho bola ovplyvnená matkou. Matka tieto skutočnosti poprela.

2. Zo znaleckého posudku č. 9/2023 vypracovaného v rámci konania znalcom Mgr. Ivanom Moravčíkom vyplynulo, že matka maloletej odmietla súčinnosť v súvislosti so znaleckým vyšetrením, a preto jej osobnosť popísal len na základe kontaktu s ňou. Vyplynulo, že matku možno popísať ako osobnosť nerešpektujúcu authority, neschopnú kompromisného konania, rigidne trvajúcu na forme a spôsobe, akým sa majú riešiť akékoľvek spory, konflikty, či nezhody. Má mocenské, autoritárske tendencie, túžbu viesť, manipulovať, dominovať nad druhými, vytvárať také situácie, ktoré sú v jej jednostranný prospech, aktívne brániť druhým v realizácii aktivít, ktoré sú prvkami slobodnej vôle človeka v obave straty moci a kontroly nad ním. Spôsob, akým sa prejavuje v spoločnosti v kontakte s druhými ľuďmi najmä v krízových situáciách, prípadne takých situáciách, kde nemá možnosť dominantne presadzovať svoju vôľu, je nezrelá až infantilná a jej správanie nesie prejavy regresu z hľadiska úrovne vyspelosti vzhľadom k fyzickému veku a je u nej prítomná túžba obklopovať sa iba takými ľuďmi, ktorých spätná väzba na jej konanie nie je v rozpore s jej sebaobrazom. Nakoľko si je vedomá možných sankcií, prípadne iných foriem postihov, ktoré plynú z dôsledkov jej konania, má tendenciu minimalizovať riziko ich vzniku opatreniami či už formou prevencie alebo vyhýbavého konania. Znalec poukázal aj na závery znaleckého posudku č. 18/2019 znalca PhDr. Jána Šútovca, ktorý nemal k dispozícii, no na základe informácií zo súdneho spisu je možné domnievať sa, že určité aspekty osobnosti a diagnostické závery znalca z daného obdobia sú platné aj k dátumu, kedy bol vypracovaný tento znalecký posudok.

K osobnosti maloletej uviedol, že sa jedná o osobnosť schopnú realizovať kladné interpersonálne vzťahy, zdieľať a vymieňať kladné afekty a postoje, pestovať vzájomné uspokojivé priateľské vzťahy s dobrou adaptačnou schopnosťou. Je schopná realizovať kompromisy, konsenzuálne konanie. Jedná sa o osobnosť schopnú adekvátne realizovať aktivity na dosiahnutie cieľa, asertívne konať a neopúšťať vytýčené ciele. U otca je prítomná mierna tenzia ako dôsledok nenaplnených cieľov. Agresívne tendencie nie sú prítomné a patologické symptómy neboli toho času zaznamenané. Ide o vnútorne pokojnú, emočne vyrovnanú, stabilnú osobnosť. Osobnosť maloletej mal znalec možnosť charakterizovať len na

základe pozorovania v rámci interakcie so znalcom, matkou maloletej a riaditeľkou školy, ktorú maloletá navštevuje, nakoľko matka maloletej odmietla súčinnosť v rámci znaleckého vyšetrenia, neumožnila znalcovi realizovať psychologickú diagnostiku. Rovnako maloletá verbálne a neverbálne odmietla súčinnosť pri znaleckom vyšetrení. Z reakcií maloletého dieťaťa vyplýva, že jeho prejavy sú intenzívne, emočne podmienené. Maloletá prežíva strach a úzkosť pri kontakte s druhým človekom, najmä v situáciách, ktoré má napodmieňované matkou. Jej správanie v prítomnosti matky nekorešponduje s tým, ako sa správa mimo jej fyzickej prítomnosti, resp. tam, kde matka na ňu nemá dosah. Jej schopnosť verbalizovať vlastné myšlienky, postoje, emócie, je značne obmedzená, najmä ak sa jedná o tie aspekty, v ktorých má matka dominantné postavenie, určuje formu a spôsob, akým je žiaduce sa k danému vyjadriť a aký hodnotový postoj zaujať. Jej osobnosť je pod intenzívnym a dlhodobým manipulatívnym správaním matky deformovaná, trend je jednoznačne negatívny a prognóza následného vývoja v rámci rozvoja osobnosti má skôr patologický charakter. Jej socializačné a adaptačné mechanizmy sú značne obmedzené, nekorešpondujú s fyzickým vekom maloletej. Aktuálne je možné domnievať sa, že daná situácia, v ktorej sa nachádza maloleté dieťa, je významne v jeho neprospech. Na jej budúcnosť má aktuálna situácia negatívny vplyv aj z toho hľadiska, že je potencionálnou matkou a partnerkou a hrozí, že jej spôsob koexistencie v partnerskom živote a následne spôsob, akým môže v budúcnosti postupovať vo výchove svojich vlastných detí, bude pozostávať z aplikácie poznatkov nadobudnutých z rodinného prostredia, v ktorom sa momentálne nachádza a tak generačne prenášať prvky výchovy aj na vlastné deti. Znalec ďalej uviedol, že je možné domnievať sa, že u maloletej sú prítomné viaceré body syndrómu CAN, a to najmä v súvislosti s psychickým a emocionálnym týraním, kde možno v danej situácii vtiahnúť následné skutočnosti. Zaťahovanie dieťaťa do konfliktov medzi rodičmi, zneužívanie dieťaťa ako svedka, negatívne ovplyvňovanie dieťaťa proti rodičovi, získanie dieťaťa na svoju stranu a bránenie v kontakte dieťaťa s druhým rodičom. Maloletá A. je dlhodobo vystavená traumatickým udalostiam a v budúcnosti bude v jej prípade s vysokou pravdepodobnosťou nutné absolvovať psychoterapiu, prípadne inú formu odbornej pomoci, ktorá jej umožní spracovať všetky udalosti, ktorým bola vystavená a zabezpečiť, aby si dokázala vytvárať zdravé vzťahové väzby ako so svojimi rodinnými príslušníkmi, tak rovesníkmi, či potencionálnymi partnermi.

3. Čo sa týka vzťahu rodičov a maloletého dieťaťa a opačne, znalec sa vyjadril, že matka k maloletej prechováva nezdravý patologický vzťah, ktorý je založený na posilňovaní závislosti maloletého dieťaťa k matke vyvolávaním pocitu ohrozenia u maloletej, plynúceho z matkiných predstáv a ohrozujúcim vplyve otca na maloleté dieťa, túžbe mať moc a kontrolu nad životom maloletej, nad jej socializáciou a interakciami s druhými ľuďmi. Maloletá sa v prítomnosti druhých osôb prejavuje k matke submisívne, má tendenciu podporovať matkou vyvolaný závislý vzťah. Ich vzájomnú komunikáciu považuje za dôvernú, čo môže byť odôvodnené tým, že maloleté dieťa nedôveruje druhým ľuďom, prípadne zo strachu z matkiných reakcií si túto formu komunikácie preferuje ako bezpečnú. Vzťah je nezdravý až patologický, neprimeraný veku maloletej, ktorá nie je schopná samostatne sa socializovať a prejavíť. Na základe prejavov maloletého dieťaťa znalec konštatoval, že toto je intenzívne a dlhodobo manipulované v neprospech jej samostatného konania, myslenia, reakcií, a to ako voči neznámym ľuďom, tak voči tým, ktorí predstavujú ohrozenie ich vzťahu.

Čo sa týka vzťahu maloletého dieťaťa k otcovi, tento tiež popísal znalec iba prostredníctvom súdneho spisu, rozhovorom s otcom a rozhovorom s riaditeľkou školy, ktorú maloletá navštevuje. Daný vzťah posúdil tak, že maloletá má svojho otca rada, prechováva k nemu kladné city a emócie, je rada v jeho prítomnosti, nemá tendenciu báť sa v jeho prítomnosti. Maloletá A. verbálne v prítomnosti matky tvrdí, že k nemu prechováva negatívne emócie a postoje, pričom zo súdneho spisu vyplýva, že napísala list, ktorý o tom pojednáva, no toto je v priamom rozpore s tým, čo uvádza otec, aj riaditeľka školy, ktorú maloletá navštevuje, nakoľko maloletá je v čase kontaktu so svojím otcom pozitívne naladená, teší sa na jeho prítomnosť a dokonca v niektorých prípadoch trvá toto stretnutie viac ako je vymedzený čas prestávky. Ak by bolo správanie maloletej také, ako verbalizuje jej matka, tak by k vyššie uvedenému správaniu maloletej počas jej kontaktu s otcom nedochádzalo a maloletá by so svojím otcom nemala žiaden kontakt, resp. by ho aktívne odmietala. Otec túži po kontakte s maloletou a jeho vzťah k nej možno vníma aj cez prizmu vývoja tohto prípadu, kedy v počiatku vnímal, že bude vhodné, ak jeho dcéra bude v osobnej starostlivosti matky, no potom, ako mu matka iniciatívne a vedome znemožnila stretávať sa s maloletou, prehodnotil dovtedy zaužívaný postoj a rozhodol sa žiadať osobnú starostlivosť o maloletú. Aj napriek tomu, že mu matka aktívne bránila v stretávaní, verbálne deklaruje, že pokiaľ by bola maloletá umiestnená do jeho osobnej starostlivosti, umožní matke s maloletou sa stretávať, keďže si uvedomuje, že maloleté dieťa potrebuje udržiavať si pozitívny vzťah a kontakt s matkou.

4. Znalec jednoznačne konštatoval, že maloletá je pod dlhodobým intenzívnym a jednostranným vplyvom matky, prípadne iných osôb, ktoré žijú v blízkosti matky. Znalec konštatoval, že je vhodné, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca. V doplnení uviedol, že z vlastnej iniciatívy kontaktoval G. E., ktorá s telefonickým rozhovorom súhlasila, ktorá je staršou dcérou matky maloletej A., Z rozhovoru vyplynulo, že matka maloletej A. sa správala pri odlúčení jej rodičov rovnako ako je to u maloletej A.. Znalec v rámci znaleckého posudku dal do pozornosti súdu, že v danom prípade je nutné prispieť k tomu, aby G. E. prostredníctvom svojej výpovede prispela k objasneniu okolností a skutočností, ktoré boli predmetom predchádzajúceho konania matky maloletej, nakoľko sa javí, že matka maloletej uplatňuje rovnakú stratégiu v rámci starostlivosti o maloletú ako tomu bolo v prípade starostlivosti o vtedy maloletú G. E.. Rovnako znalec žiadal, aby súd zobral do úvahy závery znaleckého posudku PhDr. Jána Šútovca č. 18/2009, nakoľko matka maloletej sa odmietla podrobiť znaleckému vyšetreniu a rovnako tak odmietla vyšetriť maloletú G. E.. Rovnako je vhodné, aby súd zobral do úvahy aj skutočnosti, ktoré tomu predchádzali, ako sa matka dostavila na znalecké vyšetrenie v súvislosti so znaleckým posudkom č. 18/2009. Znalec doporučil, aby súd zvážil všetky alternatívy, ktoré sú k dispozícii vrátane možnosti umiestniť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti do momentu, kedy nebude rozhodnuté vo veci samej, aby sa predišlo dlhohodej a intenzívnej manipulácii dieťaťa nie v prospech druhého rodiča, prípadne, aby matka maloletého dieťaťa nemohla meniť bydlisko tak, aby realizovala prietahy v konaní, prípadne znemožňovala kontakt maloletého dieťaťa s otcom v priestoroch školy, ktorým maloleté dieťa aktuálne realizuje povinnú školskú dochádzku, kde je iba na dobrej vôli riaditeľky, či umožní stretávanie sa otca s maloletou.

5. Tvrdenia znalca potvrdila nepriamo aj svedkyňa G. E., ktorá vo výpovedi na pojednávaní uviedla, že po tom, čo jej rodičia oznámili, že sa idú rozvádzať, odišla s matkou do inej obce, pričom matka jej účelovo dva až trikrát zmenila základnú školu, aby znemožnila styk otca v čase, keď bola maloletá, akýkoľvek kontakt, či už osobný alebo telefonický bol zo strany matky zmarený a až súdne rozhodnutie a následný výkon súdneho rozhodnutia zvrátil vzniknutú situáciu. Správanie sa matky k nej bolo manipulatívne a využívala ju len ako nástroj pomsty voči otcovi. Manipulatívne správanie sa matky maloletej bolo potvrdené aj v znaleckom posudku č. 18/2009 znalca PhDr. Jána Šútovca, ktorý bol vypracovaný v konaní sp. zn. 2C/419/2008, z ktorého takisto vyplynulo, že matka maloletej G. sa stavia do pozície obete, šíri okolo seba atmosféru nezmieriteľnosti a nepriateľstva. Je otázne, či ide len o nezrelú osobu alebo jej konanie je motivované paranoidne. Matka nespolupracuje s úradmi, upiera otcovi právo stýkať sa s dcérou, jej konanie je impulzívne a vedené nenávisťou, ak nie psychopatologicky závažnejšími motívmi.

6. Práve vzhľadom na tieto skutočnosti a najmä na závery znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v konaní č. 9/2023, súd prvej inštancie zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca s ponechaním práva oboch rodičov zastupovať maloletú a spravovať jej majetok, nakoľko tento poskytne maloletej oveľa väčšie zázemie a najmä záruku jej zdravého psychického vývoja. Keďže sa aj matka dožadovала zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti, súd vo zvyšku jej návrh zamietol. Čo sa týka výživného, súd prvej inštancie mal za preukázané, že príjem otca v spoločnosti EYA Interiér s. r. o. je vo výške 710 eur, z ktorého mesačne platí splátku pre Štátny fond rozvoja bývania vo výške 90,56 eur, plyn vo výške 75 eur, elektrinu vo výške 44 eur, vodu vo výške 25 eur, internet + TV vo výške 14 eur, stravu vo výške cca 200 eur, pohonné hmoty vo výške 150 eur a výživné vo výške 150 eur. Príjem matky maloletej predstavuje sumu 1.248,32 eur, z ktorej pravidelne platí nájomné 430 eur, leasing za osobné vozidlo 186,72 eur a zvyšok nákladov presne nešpecifikovala s odôvodnením, že ďalšie náklady spočívajú v platbách za stravu, oblečenie, obuv, cestovné, krúžky a drogériu. S poukazom na tieto skutočnosti teda súd prvej inštancie dospel k záveru, že vzhľadom na vek maloletej, jej potreby, ako aj príjmové schopnosti matky maloletej, je adekvátnym výživným suma 150 eur, ktorú je matka schopná platiť zo svojho príjmu.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

8. Súd prvej inštancie dopĺňacím rozsudkom vyhláseným 16.02.2024 č. k. 4P/73/2022-521 doplnil napadnutý rozsudok č. k. 4P/73/2022-465 zo dňa 09.01.2024 o výroky týkajúce sa nároku na náhradu trov štátu v rozsahu 100 % pre Slovenskú republiku a zároveň uložil povinnosť matke nahradiť štátu trovy konania vo výške 855,02 eur na účet Okresného súdu Námestovo v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd prvej inštancie o trovách štátu rozhodoval analogicky podľa § 55 CMP a zároveň

konštatoval, že vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie. Za znalca bol ustanovený znalec Mgr. Ivan Moravčík, tento v konaní vypracoval znalecký posudok a vyúčtoval si za vypracovanie znaleckého posudku sumu 855,02 eur. Preto súd prvej inštancie priznal znalcovi znalečné vo výške 855,02 eur. Táto suma bola vyplatená znalcovi z rozpočtových prostriedkov štátu. Preto vznikli trovy štátu vo výške 855,02 eur, o ktorých náhrade rozhoduje súd i bez návrhu. V odôvodnení dopĺňacieho rozsudku ďalej uviedol, že s ohľadom na okolnosti prípadu považuje za spravodlivé, aby trovy štátu spočívajúce vo výdavkoch znaleckého dokazovania znášala matka maloletej v celosti, teda vo výške 855,02 eur.

9. V zákonom stanovenej lehote, matka maloletej podala odvolanie voči rozsudku v plnom rozsahu. Trvala, aby sa to celé podrobne a dôkladne prejednálo na Krajskom súde v Žiline za jej prítomnosti a prítomnosti právnik.

10. Podaním doručeným súdu 28.02.2024 (č. I. 540) matka doplnila odvolanie. Okrem skutočností, ktoré nesúviseli s vecou, ako odvolacie dôvody uviedla všetky dôvody uvedené v § 365 ods. 1 zákona CSP. Tieto dôvody nezdôvodnila, poukazovala na iné konania, ktoré sa mali riešiť na Okresnom súde Námestovo. K veci samej uviedla len, že deti patria matke a žiada, aby súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a zaviazal otca povinnosťou platiť na výživu maloletej sumou vo výške 350 eur vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku s tým, že by mal Krajský súd v Žiline vo veci konať, kde sa podrobne a dôkladne všetko prejedná za prítomnosti jej ako poškodenej a jej právnik, kde všetci účastníci doložia ku všetkým výrokom zákonné dôkazy. Zároveň navrhla, aby súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil na konanie nezaujatému Okresnému súdu Banská Bystrica.

11. Dňa 28.03.2024 matka maloletej podala odvolanie aj proti dopĺňaciemu rozsudku v zákonom stanovenej lehote (č. I. 581 a 773 spisu). Odvolanie odôvodňovala všetkými dôvodmi odvolania, ktoré sú uvedené v § 365 ods. 1 CSP, ktoré nezdôvodnila. Poukázala na to, že v uznesení zo dňa 14.04.2023 č. k. 4P/73/2022-260 bol ustanovený znalec v konaní a nebola uložená jej ako odporkyňi povinnosť zložiť preddavok v rozsahu predpokladaných nákladov znaleckého dokazovania, čím zákonný sudca mal porušiť zákon § 253 trovy dôkazu, ods. 2 CSP. Strana - odporkyňa B. A. B. nezložila, nezaplatila preddavok, a preto zákonný sudca bol povinný nevykonať navrhnutý dôkaz, teda znalecké dokazovanie podľa § 253 trovy dôkazu ods. 3 CSP. Odvolací návrh, čo sa týka odvolania do dopĺňacieho rozsudku je, že sa má zákonný sudca okamžite odsudzujúce sa do väzenia na psychiatrickú liečbu, že zákonný sudca má nahradiť štátu znalečné vo výške 855,02 eur s tým, že zákonný sudca mal zneužiť právomoc verejného činiteľa a odporkyňa B. A. B. nie je povinná zaplatiť sumu vo výške 855,02 eur podľa zákonov Slovenskej republiky a Európskej únie. Súčasťou odvolania je aj trestné oznámenie. Iné ďalšie skutočnosti, čo sa týkalo odvolania do veci samej, matka/odvolateľka neuviedla.

12. K odvolaniu matky sa vyjadril otec, ktorý uviedol, že matka odvolanie, doplnenie odvolania odôvodnila len uvedením dôvodov upravených v ust. § 365 ods. 1 CSP, ako aj poukazom na Dohovor o právach dieťaťa. V ďalšej časti svojich podaní je uvedený celý rad dehonestujúcich a zjavne irelevantných tvrdení, keď k samotnej veci uviedla matka v podstate iba to, že deti patria matke, a že maloletá mala uvádzať, že trvá na zverení do osobnej starostlivosti matky. Záverom matka navrhla svoj návrh, a to aby dieťa bolo zverené do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný platiť matke výživné na maloletú vo výške 350 eur. Zvyšné petity nesúvisia s vecou samou, keďže sú zjavne irelevantné a obsahovo dehonestujúce. Otec považuje odvolanie matky za nedôvodné. Matka vo svojom odvolaní neuviedla prakticky žiaden relevantný dôvod, prečo by mal byť napadnutý rozsudok nesprávny. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je totiž kľúčový záujem maloletého dieťaťa, ktorý musí súd dôkladne vyhodnocovať s ohľadom na konkrétne okolnosti veci, a to vrátane prípadného znaleckého dokazovania. V tejto veci súd prvej inštancie dané okolnosti náležite vyhodnotil, súčasne zohľadnil závery znaleckého posudku č. 9/2023 znalca Mgr. Ivana Moravčíka, závery znaleckého posudku č. 18/2009 znalca PhDr. Jána Šútovca, pričom dospel k jednoznačnému záveru, že je tu skutočný záujem maloletej, aby bola zverená do starostlivosti otca, nakoľko je dlhodobo vystavená traumatickým udalostiam a je pod dlhodobým a intenzívnym jednostranným vplyvom matky a v budúcnosti bude v jej prípade s vysokou pravdepodobnosťou nutné absolvovať psychoterapiu. V ďalšom poukázal na to, že od augusta 2022 matka mu neumožnila stretávať sa s maloletou aj napriek vykonateľnému uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.11.2022 č. k. 9CoP/53/2022-118. Otec teda navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne.

13. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že sa pridriava predošlým vyjadrením.

14. K vyjadreniu otca sa vyjadrovala matka (č. I. 719 spisu), ktorá uvádzala, že právny zástupca otca odmieta všetky jej práva, ktoré má nielen ako občan Slovenskej republiky, ale aj ako matka maloletej dcéry A.. Právny zástupca Pavol Novotný pracuje proti štátu Slovenská republika. Snaží sa presadzovať manipuláciou svoje osobné predstavy a predstavy svojho klienta, ktoré sú podložené len jeho vlastnou manipuláciou, intrigovaním a v žiadnom prípade sa neopiera o žiaden zákon Slovenskej republiky. Celé odvolanie Pavla Novotného je nekonkrétne, zavádzajúce. Právny zástupca Pavol Novotný považuje argumenty matky za dehonestujúce a irelevantné, že otec mal fyzicky napádať jej maloletú dcéru, bil ju a fyzicky týral a fyzicky napádal. Toto vyjadrenie neobsahuje žiadne konkrétne skutočnosti, obsahuje len dehonestujúce a irelevantné tvrdenia.

15. Iné vyjadrenia do predloženia spisu odvolaciemu súdu doložené neboli.

16. V rámci predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že súčasťou je aj uznesenie Okresného súdu Námestovo č. k. 7P/66/2024-13 zo dňa 29.05.2024 (č. I. 742 spisu), ktorým súd začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a nariadenie výchovného opatrenia. Zároveň nariadil matke maloletej A., aby odovzdala maloletú do Centra pre deti a rodiny H., so sídlom I. XXX/XX, H. s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o nariadenie výchovného opatrenia, najneskôr však do 6 mesiacov odo dňa odovzdania maloletého dieťaťa do Centra pre deti a rodiny H.. Toto neodkladné opatrenie bolo vydané na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, nakoľko uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 7Em/1/2023-156 zo dňa 20.09.2023 súd nariadil výkon rozhodnutia uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 9CoP/53/2022-118 zo dňa 30.11.2022 v časti o dočasnej úprave styku otca s maloletým dieťaťom A. B. (vydané v tomto konaní). Uvedené uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoE/2/2024 zo dňa 07.02.2024. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 19.04.2024 sp. zn. 7Em/1/2023 súd zistil, že stretnutia otca s maloletým dieťaťom na základe vyššie uvedeného vykonateľného rozhodnutia naďalej neprebiehajú. Bola vykonaná terénna sociálna práca dňa 22.03.2024 na poslednej adrese matky dieťaťa, v domácnosti však nebola zastihnutá. Matke bolo zasielané poštou predvolanie na stretnutie na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo na deň 02.04.2024 za účelom vykonania pohovoru s matkou a tiež s maloletou A.. Matka sa na termín nedostavila, svoju neúčasť neospravedlnila. Kolíznemu opatrovníkovi sa doteraz nepodarilo osobne stretnúť a zistiť aktuálne skutočnosti. Z emailov otca vyplýva, že stretnutia dieťaťa s otcom sa konali len sporadicky a trvali minimálne. V ďalšom bolo poukázané na to, že vo veci Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/73/2022 bolo uskutočnené znalecké dokazovanie a rozsudkom bolo rozhodnuté, že dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti otca. Túto zmenu správania si otec vysvetľuje manipuláciou dieťaťa jeho matkou. Súd mal teda osvedčené, že za súčasnej situácie, kedy matka dieťaťa dehonestuje osobu otca, spochybňuje jeho rodičovské kompetencie, v podaniach doručených súdu otca dieťaťa označuje ako alkoholika a duševne chorú osobu, je dieťa vystavené silnému konfliktu lojality. Pokračovanie tohto stavu je jednoznačne v rozpore so záujmom dieťaťa a je potrebné podniknúť opatrenia, aby bolo dieťa dočasne odňaté zo starostlivosti svojej matky a odovzdané do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu za účelom určenia vhodného opatrenia na zlepšenie vzťahu medzi maloletým dieťaťom a jej otcom.

17. Odvolací súd, keďže predmetom odvolacieho prieskumu je odvolanie matky proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej A. v konaní sp. zn. 4P/73/2022, sa dotazoval na Okresný súd Námestovo ohľadne oznámenia stavu iného konania, ktorým bola matka v rámci neodkladného opatrenia povinná odovzdať maloletú A. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny H.. Okresný súd Námestovo k sp. zn. 7P/66/2024 oznámil odvolaciemu súdu, že uznesením Okresného súdu Námestovo zo dňa 18.06.2024 č. k. 7Em/2/2024-12 súd nariadil výkon rozhodnutia - uznesenia č. k. 7P/66/2024-13 a dňa 28.06.2024 súd výkon rozhodnutia zrealizoval a maloletá A. B. bola odovzdaná do starostlivosti Centra pre deti a rodiny H.. Zároveň bolo uvedené, že dňa 28.06.2024 bolo Okresnému súdu Námestovo Centrom pre deti a rodiny H. oznámené, že matka dňa 28.06.2024 maloletú zo zariadenia odviedla, následne Centrum pre deti a rodiny H. podalo OR PZ Ružomberok oznámenie z podozrenia spáchania trestného činu podľa § 349 Trestného zákona (č. I. 762 spisu) . Okresný súd Námestovo vo veci sp. zn. 7P/66/2024 oznámil stav tohto konania odvolaciemu súdu s tým, že dňa 23.07.2024 vo večerných hodinách bola maloletá A. B. odovzdaná do Centra pre deti a rodiny H. po tom, čo bola vypátraná políciou (č. I. 776).

18. Matka maloletej A. sa dostavila na odvolací súd za účelom nazretia do spisu. V rámci nazerania do spisu bola oboznámená s tým, že o jej odvolaní bude rozhodované bez nariadenia pojednávania verejným vyhlásením rozhodnutia 05.09.2024. Na základe tejto informácie boli matkou maloletej do konania zaslané sťažnosti, doplnenia sťažnosti (č. I. 824 až 834 spisu) v súvislosti s predmetným procesným postupom odvolacieho súdu. O týchto rozhodoval podpredseda krajského súdu, ktorý ich posúdil ako nedôvodné.

19. V rámci odvolacieho konania na odvolacom súde matka maloletej doplnila podanie (č. I. 846 spisu), v ktorom požiadala, aby sa mohla vyjadriť na pojednávaní ku všetkým skutočnostiam, ktoré sú podvodom a manipulovaním a dokonca závažnými trestnými činnosťami a poruchami osobnosti v štátnej správe, ktorá na základe toho ničí jej život a život jej rodiny. Žiadala, aby jej krajský súd dňa 05.09.2024 umožnil a dal dostatočný čas na to, aby sa mohla venovať svojej obhajobe voči zločincovi, podvodníkovi a psychopatovi, čo súdu určite vie dokázať. Zároveň vyzvala Krajský súd v Žiline, aby začal rešpektovať uznesenie č. k. 9CoP/53/2022-118 zo dňa 30.11.2022. Zároveň vyzvala senát Krajského súdu v Žiline, aby nariadili okamžite vrátenie jej maloletej dcéry A. z Centra pre deti a rodiny H. matke, teda jej a ihneď nariadili a začali konať v beštiálnych podvodoch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, polície Námestovo a Centra pre deti a rodiny H. a rozsudkom nariadili väzenie. Poukázala na to, že maloletá A. musí nastúpiť do školy a vyzýva, aby ju vrátili z Centra pre deti a rodiny H..

20. V ďalšom podaní (č. I. 859 spisu) označenom ako doloženie dôkazov na jej obhajobu matka opísala obdobie pred tehotenstvom, počas tehotenstva, počas materskej dovolenky, pôrodu, rodičovskej dovolenky, čo sa týkalo nástupu maloletej dcéry A. do Základnej školy F.. V tomto podaní osočovala otca maloletej A. a navrhla zrušiť otcovstvo otca maloletej A., ktorú mal údajne biť, piť alkohol a mal maloletú A. nebezpečne ohovárať a písať o nej bludy, uniesť ju s psychopatmi z OS Námestovo, z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo. Opätovne jej podanie je plné hanlivých a dehonestujúcich výrazov aj vo vzťahu k osobám, ktoré boli činné v konaní sp. zn. 4P/73/2022, kde spochybňuje zákonného sudcu, právneho zástupcu otca, riaditeľku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

21. V podaní doručenom odvolaciemu súdu 05.09.2024, v deň verejného vyhlásenia rozsudku, matka vytkla súdu prvej inštancie procesný postup v súvislosti s pojednávaním, ktoré sa konalo 09.01.2024, tvrdila, že nebola upovedomená o výsluchu jej staršej dcéry G. E. na tomto pojednávaní, že riadne ospravedlnila neúčast' na pojednávaní a požiadala telefonicky o odročenie pojednávania pracovníčke informačného centra na iný možný termín, čo súd prvej inštancie neakceptoval a vo veci na predmetnom pojednávaní rozhodol. Súd prvej inštancie v zápisnici o pojednávaní zo dňa 09.01.2024 len konštatoval, že sa nedostavila matka maloletej, ktorá svoju neúčast' telefonicky oznámila.

Súd prvej inštancie nezaujímal, či je pravdivé tvrdenie matky a maloletej A. minimálne v jej písomných podaniach urobených vlastnou rukou a matkou doručených do súdneho spisu, v ktorých A. opisuje nevhodné správanie sa otca k nej, aj k matke. V ďalšom matka napadla vypracovaný znalecký posudok v konaní z hľadiska dodržania formy podľa vyhlášky č. 382/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 328/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch. Znalecký posudok znalca Mgr. Ivana Moravčíka ako podklad pre rozhodnutie súdu je úplne neupotrebitelný. Je neprípustné, aby mohol byť relevantným podkladom pre rozhodnutie súdu závery znalca učené bez toho, aby skúmal znalec samotné dieťa, matku a rovnako aj dieťa v interakcii čo i len s jedným z rodičov. Hoci matka vyšetrenie odmietala, nič neodôvodňovalo nepostupovať riadne a neskúmať A. a otca v ich vzájomnej interakcii. Zároveň matka uviedla, že znalec z odboru poradenská psychológia nemôže robiť také závery, aké urobil v znaleckom dokazovaní znalec Mgr. Moravčík. Nie je povolaný špekulovať o psychickom stave dieťaťa, ani matky.

O návrhu otca a kolízneho opatrovníka na uskutočnenie znaleckého dokazovania znalcom z odboru klinická detská psychológia súd prvej inštancie nerozhodol. Nezdôvodnil, prečo sa s návrhom otca a kolízneho opatrovníka nestotožnil a prečo pribral znalca z iného odvetvia ako otec, aj kolízny opatrovník navrhovali. Matka odmietla byť znalcom z iného odvetvia vyšetrovaná, pretože súdu vyjadrila na pojednávaní súhlas so znaleckým skúmaním klinickým psychológom, ale súd prizval do konania úplne bez odôvodnenia znalca z iného odvetvia. Súd prvej inštancie vyjadril, že pre svoje rozhodnutie o styku otca s A. bude potrebovať závery znalca z odboru detská psychológia, avšak na zverenie dieťaťa do starostlivosti druhého rodiča proti jeho vôli už závery znalca z odboru detská psychológia nepotreboval, čo je aj bez ďalšieho dôvodom na zrušenie rozsudku, a to aj z dôvodu popísaných vád znaleckého posudku znalca Mgr. Moravčíka.

Matka súhlasila so stykom otca s maloletou A.. Ten sa nerealizoval len preto, že ho A. odmietala, avšak matka ju k tomu nijako nepodnecovala a negatívny vplyv matky na A. nevyplýval zo žiadneho dôkazu vykonaného v tomto konaní.

Ďalej matka namietala aj závery znaleckého posudku znalca PhDr. Jána Šútovca, vypracovaného v konaní v roku 2009 v čase, keď sa rozhodovalo o jej maloletej dcére G. E., potom ako sa s ním matka odmietla rozprávať, uviedol „z pohľadu znalca ide o suspektnú poruchu osobnosti, čo nie je žiadnou diagnózou, ale znalec tým vyjadril, že z jeho pohľadu matka budí dojem, že trpí poruchou osobnosti.“ Matka má za to, že jeho závery sú len v rovine špekulácií.

V ďalšom matka poukázala na skutočnosti irelevantné vo vzťahu k tomuto odvolaciemu konaniu, týkajúce sa iného konania, konkrétne konania o nariadení neodkladného opatrenia uznesením č. k. 7P/66/2024-13 (vyššie uvedené), proti ktorému podala matka odvolanie, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté.

22. Ďalšie vyjadrenia do konania dané neboli.

23. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 3 ods. 5 písm. a) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj dopĺňací rozsudok (§ 65 a § 66 CMP) a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., III. a IV. potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny. Dopĺňací rozsudok vo výrokoch o priznaní nároku Slovenskej republiky na náhradu trov konania a o povinnosti matky nahradiť štátu trovy konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

24. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd len, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

26. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

27. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

28. Vo výrokoch I., II., III., IV. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré boli potvrdené odvolacím súdom, odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého došiel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatnených požiadaviek. Odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil. S poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a odkazuje na správne písomné vyhotovenie rozsudku súdu prvej inštancie.

29. Na zdôraznenie správnosti dopĺňa nasledovné:

30. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne jasne a zrozumiteľne vysvetlil ako posúdil argumentáciu účastníkov konania, akými úvahami sa pri posudzovaní veci riadil a prečo vykonal navrhované znalecké dokazovanie.

31. V prvom rade odvolací súd nezistil v postupe súdu prvého stupňa vo veci také nedostatky, na ktoré by, ako majúce v zmysle § 67 CMP za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, bolo potrebné pri posudzovaní naplnenia podmienok pre jeho zrušenie alebo zmenu prihliadať. Ustanovenie § 67 CMP limituje odvolací súd pri prihliadaní na vady konania, kde odvolací súd k vadám konania môže prihliadať len vtedy, ak majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, t. j. ak ich existencia je v príčinnej súvislosti s nesprávnosťou rozhodnutia vo veci samej. V opačnom prípade súd na tieto vady konania

prihliadať nebude. Uvedený postup súvisí s hospodárnosťou konania a povinnosťou súdu postupovať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzať zbytočným prietahom, konať hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb (čl. 12 zásad Civilného mimosporového poriadku).

32. V prvom rade je potrebné uviesť, že matka/odvolateľka prvotne v rámci odvolaní (proti rozsudku, dopĺňaciemu rozsudku) neuvádzala žiadne skutočnosti, resp. jej odvolacie námietky mali len všeobecný charakter a neobsahovali žiadnu skutkovú a právnu argumentáciu viažucu sa vecne k napadnutému rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Tieto podania neobsahovali žiadne vymedzenie, z akých konkrétnych nezákonných krokov, postupov úkonov, úvah, hodnotení, či záverov sa mal súd prvej inštancie voči nej dopustiť v procese vydania napadnutého rozhodnutia, či priamo rozhodnutím samotným. Jej odvolania, ako aj doplnenia odvolaní obsahovali celý rad dehonestujúcich a zjavne irelevantných tvrdení, nakoľko matka k samotnej veci uviedla iba to, že deti patria matke a že maloletá mala uvádzať, že trvá na zverení do osobnej starostlivosti matky.

Matka po nazretí do spisu na odvolacom súde zistila, že vo veci má byť vyhlásené rozhodnutie odvolacieho súdu. Po zistení tejto skutočnosti do konania doložila ďalšie podania, resp. aj sťažnosti na procesný postup krajského súdu, námietku zaujatosti voči krajskému súdu. Čo sa týkalo námietky zaujatosti voči krajskému súdu, túto odvolací súd vyhodnotil tak, že z nej nie je zrejmé, ktorých sudcov odvolacieho súdu matka maloletého dieťaťa namieta, konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje zaujatosť sudcu, údaj, od kedy sa dozvedela o dôvode vylúčenia, dôkazy na preukázanie jej tvrdenia. Z tohto dôvodu odvolací súd na predmetnú námietku zaujatosti neprihliadal (č. I. 921 súdneho spisu).

33. Čo sa týka väd konania pred súdom prvej inštancie, odvolací súd ako nedôvodnú posudzoval námietku matky/odvolateľky týkajúcu sa porušenia jej procesných práv v súvislosti s pojednávaním, ktoré sa malo konať dňa 09.01.2024, ktorého sa matka nezúčastnila a súd konal a rozhodol vo veci bez prítomnosti matky. Zároveň na predmetnom pojednávaní bol vykonaný aj výsluch svedkyňou G. E. s tým, že matka tvrdila, že ju súd neupovedomil o vykonaní tohto výsluchu. Matka tvrdila, že svoju neúčast ospravedlnila telefonicky, pretože mala akútne zdravotné ťažkosti, vyhľadala lekársku pomoc a nemala možnosť dostaviť sa na súd. Preto žiadala, aby súd nepojednával a nerozhodoval bez jej prítomnosti a aby odročil na iný možný termín, čo mala povedať pracovníčke informačného centra. Súd prvej inštancie v súlade s ust. § 33 ods. 1, 2 CMP vo veci nariadil pojednávanie a predvolal všetkých účastníkov konania a všetkých, ktorých prítomnosť bola potrebná. Matka riadne prevzala predvolanie na pojednávanie už dňa 09.11.2023 spolu s vypracovaným znaleckým posudkom (č. I. 344 spisu). V podaní doručenom súdu prvej inštancie 08.01.2024 (č. I. 386 spisu) žiadala, aby bolo odročené pojednávanie, dokiaľ nebudú doložené všetky dostatočné zákonné dôkazy. Z úradného záznamu (č. I. 401 súdneho spisu) vyplýva, že: „dňa 09.01.2024 o 08,11 hod. mala volať matka, ktorá žiadala odročenie pojednávania z dôvodu, že je u lekára. Bolo jej oznámené, aby doložila dodatočne potvrdenie od lekára. Pri dotaze, z akého dôvodu sa u lekára nachádza, menovaná telefón položila. Účastník konania, ktorý žiada o odročenie termínu pojednávania, musí návrh na odročenie pojednávania podať tak, aby súd mohol posúdiť, či sú alebo nie sú naplnené zákonné dôvody na odročenie pojednávania. Toto zo strany matky splnené nebolo. Choroba účastníka konania preukázaná lekársky uznanou práceneschopnosťou je dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania.

Ak účastník konania požiadaval včas o odročenie pojednávania, prejednanie veci v jeho neprítomnosti treba kvalifikovať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. To znamená, že v žiadosti o odročenie termínu pojednávania je potrebné nielen tvrdiť, že existujú dôvody na odročenie pojednávania, ale je potrebné preukázať aj ich dôvodnosť v prípade nepriaznivého zdravotného stavu lekárskeho potvrdením. Telefonické oznámenie, ktoré bolo zapísané v rámci úradného záznamu na č. I. 401 nespĺňa náležitosti týkajúce sa návrhu na odročenie pojednávania a ospravedlnenie neúčasti matky z tohto pojednávania.

V rámci celého konania matka nedoložila žiadne lekárske potvrdenie, ktoré by preukazovalo existenciu nepriaznivého zdravotného stavu v spojení s jej neúčastou na pojednávaní dňa 09.01.2024. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ďalší úradný záznam, ktorý bol spísaný 09.01.2024, t. j. v deň konania pojednávania (č. I. 408 súdneho spisu), ktorý spísal tajomník informačného centra, z ktorého vyplýva, že matka sa osobne dostavila na informačné centrum, požiadala o štúdium spisu sp. zn. 4P/73/2022 a na to jej bolo oznámené, že spis nie je možné predložiť na štúdium, nakoľko sa spis nachádza v pojednávacej miestnosti a môže do spisu nahliadnuť v iný deň. Predmetný úradný záznam matka nepodpísala, je však podpísaný tajomníkom informačného centra. Z tohto dôvodu neobstoja ani tvrdenia matky, ktoré uviedla v doplnení skutočností, že pre akútne zdravotné ťažkosti musela vyhľadať

lekársku pomoc a nemala možnosť dostaviť sa na súd, ako aj tvrdenia, že keby vedela, že bude v konaní vykonaný dôkaz výsluchom G. E., hoci aj z posledných síl so žalúdočnými ťažkosťami a hrozbou nákazy osôb zúčastnených na pojednávaní by sa ho zúčastnila. Odvolací súd neuveril tvrdeniam matky o jej zdravotnom stave, keď z obsahu celého spisu je zrejmé, že v deň pojednávania 09.01.2024 bola matka osobne prítomná na súde, pojednávania sa však nezúčastnila.

34. Súd prvej inštancie riadne predvolal na pojednávanie aj svedkyňu G. E.. Pokiaľ by matka bola prítomná na predmetnom pojednávaní, mohla sa zúčastniť výsluchu tejto svedkyne, klásť jej otázky, vyjadrovať sa k jej výpovedi. Keďže riadne neospravedlnila neúčasť a nepožiadala o odročenie zákonným spôsobom, súd prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 09.01.2024 zákonným spôsobom vykonal výsluch svedkyne G. E. v spojení s ust. § 31 CMP. Práve v mimosporových konaniach má zásadný význam rýchla a účinná procesná ochrana subjektívnych práv a právom chránených záujmov. Na rozdiel od konania sporového, nečinnosť účastníkov konania nemôže bezprostredne negatívne ovplyvniť výsledok konania. Nečinnosť účastníkov konania možno identifikovať ako ich pasívne správanie (nerealizujú procesné práva, nereagujú na výzvy súdu, neplnia si procesné povinnosti, pasivita účastníkov môže v sebe subsumovať aj napr. ich nedostavenie sa na pojednávanie, resp. k znalcovi a pod.) a práve zákonné ust. § 31 CMP nevyklučuje pokračovanie v konaní, a to aj v prípade pasivity účastníkov konania. Pasivita účastníkov konania môže mať za následok pokračovanie v konaní uskutočnením pojednávania v neprítomnosti účastníka. Zo všeobecnej úpravy § 180 CSP vyplýva, že ak sa účastník, ktorý bol riadne predvolaný na pojednávanie a nie je zastúpený, nedostavil na pojednávanie, nepožiadal súd o odročenie pojednávania (§ 183 CSP), zakladajú tieto okolnosti fakultatívnosť postupu súdu konať v jeho neprítomnosti. K námietke matky, že nebola upovedomená o výsluchu svedkyne G. E., tento návrh na dokazovanie predložil otec maloletej s tým, že súd prvej inštancie riadne predvolal túto svedkyňu na pojednávanie, vykonal jej výsluch na pojednávaní. K povinnosti súdu oboznamovať účastníkov konania o tom, ktoré dôkazy vykoná alebo nevykoná, odvolací súd poukazuje na ust. § 36 CMP, kde vyšetrovací princíp je jedným zo základných princípov mimosporového konania a má svoje vyjadrenia aj v čl. 6 základných princípov CMP. Z dikcie zákona vyplýva povinnosť súdu vykonať aj také dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli. Dôkazné bremeno má súd bez ohľadu na skutočnosť, či konanie začal súd ex offio alebo na návrh, a to aj v prípade obligatórne návrhových konaní. Súd túto aktivitu supluje vtedy a v takej miere, ak je potrebná na zistenie skutočného stavu veci. Zo žiadnych zákonných ustanovení Civilného mimosporového poriadku v spojení s Civilným sporovým poriadkom (§ 2 ods. 1 CMP) nevyplýva povinnosť súdu oznámiť účastníkovi konania, že bude vykonaný výsluch svedka. Povinnosť má súd podľa § 181 ods. 2 CSP, kde po vyvolaní veci súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Je zrejmé, že súd prvej inštancie sa rozhodol vykonať dôkaz výsluchom svedka, čo aj na pojednávaní konanom dňa 09.01.2024 vykonal. To znamená, že odvolací súd považuje aj tieto námietky matky/odvolateľky týkajúce sa porušenia jej procesných práv v spojení s pojednávaním, ktoré sa konalo dňa 09.01.2024 za nedôvodné a nemajúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CSP).

35. Matka spochybnila aj Znalecký posudok č. 9/2023, ktorý bol vypracovaný v konaní. Tvrdenia matky, že otec, ako aj úrad práce žiadali v konaní uskutočniť znalecké dokazovanie z odboru nie poradenská psychológia, ale klinická psychológia, nie sú dôvodné. Aj úrad, ako aj otec žiadali, aby vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie detským psychológom. Keďže v rámci sporového konania je na súde prvej inštancie, aký dôkaz vykoná v záujme ukončenia veci, súd prvej inštancie uznesením ustanovil znalca z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia na zodpovedanie otázok potrebných pre rozhodnutie v konaní. Predmetné uznesenie bolo doručené všetkým účastníkom konania vrátane matky. Proti tomuto uzneseniu nepodali účastníci konania, a teda ani matka maloletej žiadne námietky vo vzťahu k osobe znalca. Vypracovaný Znalecký posudok č. 9/2023 bol riadne doručený účastníkom konania, matke dňa 27.11.2023 spolu s predvolaním na pojednávanie. Matka neuviedla žiadne relevantné námietky, ani výhrady v súvislosti s vypracovaným znaleckým posudkom v rámci konania. Jej prvé námietky vzišli až v súvislosti s doplnením skutočností a dôkazov zo dňa 04.09.2024 doručené odvolaciemu súdu 05.09.2024. Odvolací súd považoval za nedôvodnú preto aj námietku odvolateľky týkajúcu sa porušenia jej procesných práv v súvislosti s doručením znaleckého posudku, vypracovaním znaleckého posudku, oboznámením sa so znaleckým posudkom. Tento podľa odvolacieho súdu spĺňa všetky náležitosti, ktoré vyžaduje zákon o znalcoch. Znalec riadne zodpovedal otázky určené súdom prvej inštancie v rámci oprávnení v spojení s jeho odborom poradenská psychológia.

36. Matka maloletej odmietala súčinnosť v rámci celého konania od podania návrhu otca, aj v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku. Matka si uplatňovala jej procesné práva spôsobom zasielania podaní, v ktorých používala hrubo urážlivý jazyk, v niektorých dokonca prekročila hranicu normálnej kritiky a hrubými urážkami konala v rozpore s princípom zachovania úcty k právam iných.

37. Podľa zistenia odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie pri rozhodovaní o tom, ktorému z rodičov zveriť maloletú do osobnej starostlivosti, logicky vysporiadal so všetkými relevantnými okolnosťami prípadu a dôvodne sa priklonil na stranu otca, tak ako to navrhoval aj procesný opatrovník a ako to vyplynulo aj zo znaleckého posudku č. 9/2023, ktorý bol v konaní vypracovaný, s poukazom aj na závery znaleckého posudku č. 18/2009, ktorý bol vypracovaný v konaní, pokiaľ sa jednalo o staršiu dcéru matky maloletej G. E. v konaní, ktoré sa viedlo pod sp. zn. 2C/419/2008. Súd prvej inštancie sa v konaní správne zameril na zisťovanie najlepšieho záujmu maloletej, ktorý je prvoradým hľadiskom pri takomto rozhodovaní, skúmal, v ktorom z výchovných prostredí budú najlepšie zaistené potreby maloletej na výchovu a starostlivosť, bytové, materiálne a pod., ale tiež emocionálne potreby maloletej, čím budú vytvorené predpoklady na zdravý psychický a fyzický vývoj dieťaťa. Práve vzhľadom na protichodné tvrdenia rodičov ohľadom vhodnosti výchovného prostredia a vzhľadom na vzájomné spochybňovanie osobnostných predpokladov na výchovu maloletej nariadil súd znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia, ktorý vypracoval aj znalecký posudok v konaní, z ktorého jednoznačne vyplynulo, že maloletá je dlhodobo vystavená traumatickým udalostiam, je pod dlhodobým intenzívnym jednostranným vplyvom matky a v budúcnosti bude v jej prípade s vysokou pravdepodobnosťou nutné absolvovať psychoterapiu, prípadne inú formu odbornej pomoci, kde sám znalec uviedol, aby súd zväžil všetky alternatívy, ktoré sú k dispozícii vrátane možnosti umiestniť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti do momentu, kedy nebude rozhodnuté vo veci samej, aby sa predišlo dlhodobej a intenzívnej manipulácii dieťaťa v neprospech druhého rodiča, prípadne aby matka maloletého dieťaťa nemohla meniť bydlisko tak, aby realizovala priesťahy v konaní, prípadne znemožňovala kontakt maloletého dieťaťa s otcom v priestoroch školy, v ktorej maloleté dieťa aktuálne v čase rozhodovania súdu realizovalo povinnú školskú dochádzku, kde je iba na dobrej vôli riaditeľky školy, či umožní stretávanie otca s maloletým dieťaťom a záverom navrhol, aby súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca s ponechaním práva oboch rodičov zastupovať maloletú, spravovať jej majetok, nakoľko tento maloletej poskytne oveľa väčšie zázemie a najmä záruku jej zdravého psychického vývoja.

Súd prvej inštancie dostatočne podrobne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo uprednostnil osobnú starostlivosť otca, prinášajúcu stabilitu výchovného prostredia maloletej, záruku zdravého psychického vývoja maloletej rovnako ako aj spôsob posudzovania doterajšieho konania matky, ktoré hodnotil ako dlhodobá a intenzívna manipulácia dieťaťa v neprospech otca ako rodiča a dôvody vysloveného predpokladu, že zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky by v sebe nieslo nebezpečenstvo postupného vylučovania otca podieľať sa na výchove maloletej. Logický základ týchto záverov a ich dôvodnosť odvolacej námietky matky nie sú spôsobilé zásadným spôsobom spochybníť.

38. Rovnako odvolací súd nemal dôvod nestotožniť sa s rozhodnutím o výške vyživovacej povinnosti matky a argumentáciou súdu prvej inštancie obsiahnutou v príslušnej časti odôvodnenia rozsudku. Výživné je určené maloletej, resp. nezaopatrenému dieťaťu, slúži na uspokojovanie jej potrieb, nie je príspevkom pre rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti a plnenie vyživovacej povinnosti je zákonnou povinnosťou rodičov k deťom, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Podľa zistenia odvolacieho súdu tak súd prvej inštancie pre rozhodovanie o výživnom mal dostatok podkladov a zohľadnil všetky kritériá vyplývajúce z ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pričom v zmysle § 217 ods. 1 CSP rozhodným pre neho bol stav v čase vyhlásenia rozsudku. Zároveň matka vo svojom odvolaní, ani v doplnení skutočností v rámci odvolacieho konania neuvádzala žiadne námietky týkajúce sa výroku súdu prvej inštancie o výške vyživovacej povinnosti matky.

39. Súd prvej inštancie návrhu otca, ktorým sa domáhal zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti a úpravy výživného vo vzťahu k matke maloletej, vyhovel v celom rozsahu. Keďže aj matka podala vzájomný návrh s rozdielnym petitom, súd prvej inštancie správne výrokom III. tento návrh matky zamietol. Otec sa podaným návrhom domáhal, keďže nežijú s matkou maloletej v spoločnej domácnosti, úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. Najmä žiadal určiť, komu bude dieťa do osobnej starostlivosti zverené a upraviť výživné. Preto súd prvej inštancie rozhodoval o tomto návrhu otca

maloletého dieťaťa v súlade s ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti a v danom prípade súd prvej inštancie rozhodoval aj o určení výživného pre matku maloletého dieťaťa, ako aj o úprave oboch rodičov zastupovať maloletú a spravovať jej majetok. Odvolací súd preto z vyššie uvedených dôvodov v súlade s ust. § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výrokoch I., II., III. a IV. potvrdil.

40. Ďalšie odvolacie argumenty matky odvolací súd nepovažoval za zásadné pre rozhodnutie vo veci v súvislosti s výrokmi I., II., III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie, preto sa s nimi osobitne nevysporiadal s odkazom na právny názor vyplývajúci z už ustálenej judikatúry, podľa ktorej súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovými stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných sporovými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku sporovej strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty sporových strán (pozri napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09).

41. Výroky, ktoré boli doplnené dopĺňacím rozsudkom a ktorými súd prvej inštancie rozhodol o priznaní nároku Slovenskej republiky na náhradu trov štátu v rozsahu 100 % a povinnosti matky maloletej nahradiť štátu trovy konania vo výške 855,02 eur na účet Okresného súdu Námestovo v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku, odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd zrušil výroky dopĺňacieho rozsudku v súlade s ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, mal za to, že došlo nedostatočným odôvodnením dopĺňacieho rozsudku k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie v odôvodnení dopĺňacieho rozsudku neuviedol žiadne skutočnosti, argumenty, ktorými sa riadil, keď rozhodol o tom, že zaviazal len matku povinnosťou zaplatiť trovy znalečného, teda v danom prípade trovy konania štátu, ktorý hradil znalečné za účastníkov konania. Preto vrátil odvolací súd vo výrokoch dopĺňacieho rozsudku vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že bude povinnosťou súdu prvej inštancie náležite rozhodnutie odôvodniť.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

43. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).